

บทที่ 5

ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

ประชากรคะฉิ่นประมาณ 2,000 คน ได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยประมาณ 30 ปี ที่ผ่านมา โดยอาศัยอยู่ที่บ้านใหม่สามัคคี ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และอีกส่วนหนึ่ง กระจายอยู่ในบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรกลุ่มนี้ยังใช้ภาษาคะฉิ่นในชีวิตประจำวันและยังมีวัฒนธรรมของตนเองที่ยังคงถือปฏิบัติอยู่โดยทั่วไป แม้ว่าประชากรคะฉิ่นกลุ่มนี้จะใช้ภาษาคะฉิ่นในกลุ่มของตนเองแล้ว ในชีวิตประจำวันยังคงต้องติดต่อกับคนไทย โดยใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลาง คนคะฉิ่นบางส่วนจึงมีความรู้ภาษาไทยค่อนข้างดี เนื่องจากได้รับการศึกษาในโรงเรียนไทย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากภาษาไทย จะมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากระบบเสียงภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษร โรมันที่น่าจะเป็นระบบเสียงภาษาคะฉิ่นที่พูดในรัฐคะฉิ่นเมื่อประมาณ 100 ปี ที่ผ่านมาหรือไม่และอย่างไร

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษาคะฉิ่นจากผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย โดยสัมภาษณ์ ผู้บอกภาษา 2 คน ซึ่งเป็นคนคะฉิ่นที่พูดภาษาคะฉิ่นมาตรฐานเป็นภาษาแม่ ผู้บอกภาษาเกิดในประเทศไทยทั้ง 2 คน ผู้บอกภาษาคนแรกเป็นชายชื่อ ยอนา ลาชิ อายุ 20 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้บอกภาษาคนที่สองเป็นหญิง ชื่อ ทูซาน มาราน อายุ 24 ปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยพายัพ ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้ใช้รายการคำศัพท์ 1,074 คำ เป็นแนวทางในการ สัมภาษณ์ผู้บอกภาษา แม้ว่าผู้วิจัยจะเลือกผู้บอกภาษาที่มีระดับการศึกษาสูง แต่ผู้วิจัยก็พบว่าไม่มีปัญหา ในการให้ข้อมูล เพราะผู้บอกภาษาทั้งสองคนยังใช้ภาษาคะฉิ่นเป็นสื่อกลางในการสื่อสารในครอบครัว แม้ว่าจะได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาของไทยก็ตาม ดังนั้นข้อมูลภาษาคะฉิ่นที่ผู้วิจัยได้มาจึงเป็น ข้อมูลภาษาคะฉิ่นที่ผู้บอกภาษาพูดจริงในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีสัทวิทยาหน่วยเสียง (Phonemics) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการ ทราบว่าระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยประกอบด้วย หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระและหน่วยเสียงวรรณยุกต์อะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้าง ระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย ดังที่จะเสนอต่อไปในบทที่ 7 สำหรับการใช้อักษร สัทวิทยาหน่วยเสียงในการวิเคราะห์หาหน่วยเสียงเพื่อนำไปสร้างระบบการเขียนนั้น Pike (1947:208) ได้กล่าวไว้ว่า "การสร้างระบบการเขียนจะต้องใช้สัญลักษณ์เพียงตัวเดียวแทนเสียงที่มีนัยสำคัญแต่ละ เสียง" ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้อักษรหน่วยเสียงในการวิเคราะห์เพื่อหาหน่วยเสียงในขั้นแรกนี้ เพื่อเป็น แนวทางในการสร้างระบบการเขียนภาษาคะฉิ่นโดยใช้อักษรไทย ตามแนวคิด phoneme-based script ซึ่ง สัญลักษณ์ 1 สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียง 1 หน่วยเสียง โดยเมื่อนำทฤษฎีสัทวิทยาหน่วยเสียงมาวิเคราะห์

ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยแล้ว พบว่ามีหน่วยเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ดังรายละเอียดดังนี้

ระบบพยัญชนะ

ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย มีจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะทั้งหมด 24 หน่วยเสียง ดังแสดงในตารางที่ 6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 6 หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

ประเภทของเสียง	ฐานกรณ์	ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	เส้นเสียง
	คุณสมบัติของเสียง					
กัก	ก้อง	/b/	/d/	/j/	/g/	
	ไม่ก้อง-ไม่พ่นลม	/p/	/t/	/c/	/k/	/ʔ/
	ไม่ก้อง-พ่นลม	/ph/	/th/	/ch/	/kh/	
นาสิก	ก้อง	/m/	/n/	/ɲ/	/ŋ/	
เสียดแทรก	ก้อง		/z/			
	ไม่ก้อง		/s/			/h/
ข้างลิ้น	ก้อง		/l/			
ลิ้นร้ว	ก้อง		/r/			
กึ่งสระ	ก้อง	/w/		/j/		

1. หน่วยเสียงพยัญชนะกัก (Stops)

หน่วยเสียงพยัญชนะกักมีทั้งหมด 13 หน่วยเสียง ได้แก่ /b p ph d t th ʃ c ch g k kh ʔ/ แบ่งเป็น 3 ชุด คือ หน่วยเสียงกัก ก้อง /b d ʃ g/ หน่วยเสียงกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม /p t c k ʔ/ และหน่วยเสียงกัก ไม่ก้อง พ่นลม /ph th ch kh/

1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง ไม่พ่นลม มีทั้งหมด 4 หน่วยเสียง คือ /b d ʃ g/

/b/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่ริมฝีปาก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/bo: ³³ /	'หิว'
/cha ³¹ bi: ⁵⁵ /	'แก้ม'
/dum ³¹ ba:w ³¹ /	'ฮิปโป'

/d/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/du: ³¹ /	'คอ'
/la: ³¹ di: ⁵¹ /	'จุมก'
/du: ³¹ ?a:j ³³ /	'หวาน'

/j/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานแข็ง หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/jum ³³ ?a:j ³³ /	'จับ'
/ja: ³¹ khru: ³¹ ?a:j ³³ /	'ไอ'
/jep ³¹ ?a:j ³³ /	'ตรวจ'

/g/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานอ่อน หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ga: ³¹ gin ³³ /	'มด'
/guj ³¹ /	'สุนัข'
/?u: ³¹ gi: ⁵⁵ /	'เหงือก'

1.2 หน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม มีทั้งหมด 5 หน่วยเสียง ได้แก่ /p t c k ?/

/p/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่ริมฝีปาก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นและท้ายพยางค์

/pat ⁵⁵ /	'กระจก'
/pa: ³¹ si: ³³ /	'นุ่น'
/jup ³¹ ?a:j ³³ /	'หลับ'
/cap ³¹ /	'หมี่'

/t/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นและท้ายพยางค์

/la ³¹ ta ³¹ /	‘แขน’
/ma ³¹ ti: ³³ /	‘เห็ด’
/gat ⁵⁵ /	‘ตลาด’
/sa ³¹ nit ³¹ /	‘เจ็ด’

/c/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานแข็ง หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/la ³¹ ci: ³³ /	‘หนึ่งร้อย’
/cap ³¹ /	‘หมี่’
/ka ³¹ cu: ³¹ /	‘กุ่ม’

/k/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานอ่อน หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นและท้ายพยางค์

/ka ³¹ do:n ³³ /	‘จิ้งหรีด’
/ka ³¹ pun ³³ /	‘แมงเม่า’
/ta:w ³³ kok ⁵⁵ /	‘เต่า’
/ba ³¹ lik ³¹ /	‘ตำรวจ’

/ʔ/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เส้นเสียง หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ʔu: ³¹ gi: ³³ /	‘เหงือก’
/ʔan ⁵⁵ the: ³³ /	‘สรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์’
/ʔu: ³¹ /	‘นก’

1.3 หน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม มีทั้งหมด 4 หน่วยเสียง ได้แก่ /ph th ch kh/ สำหรับหน่วยเสียงทั้ง 4 หน่วยเสียงนี้สามารถพิจารณาสถานภาพของเสียงได้ 2 วิธี พิจารณาให้เป็นพยัญชนะควบกล้ำซึ่งถือว่า /ph th ch kh/ เป็นการปรากฏร่วมกันของพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม /p t c k/ กับพยัญชนะเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่เส้นเสียง /h/ อีกวิธีหนึ่งคือ พิจารณาให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม ซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยพิจารณาให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม โดยพิจารณาจากเหตุผล ดังต่อไปนี้

1. หน่วยเสียงกัก ไม่ก้อง ฟันลม เป็นลักษณะทางเสียงที่พบ ในภาษาส่วนใหญ่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. Maran (1971) และ Burling (1976) ได้วิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงกัก ไม่ก้อง ฟันลม ในการศึกษาภาษาอะจีน
3. หากพิจารณาให้เป็นพยัญชนะควบกล้ำ เสียง /phj phr khj khr/ ก็จะต้องพิจารณาให้เป็นพยัญชนะควบกล้ำ 3 เสียง ซึ่งจะทำให้โครงสร้างพยางค์ซับซ้อนขึ้น

หน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ฟันลม มีรายละเอียดดังนี้

/ph/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ ไม่ก้อง ฟันลม เกิดที่ริมฝีปาก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/la³¹ pha³¹/ 'ไหล'

/phu:n³³/ 'ต้นไม้'

/pha⁵¹ lap³¹/ 'ชา'

/th/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ ไม่ก้อง ฟันลม เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/la³¹ thin³³/ 'สั้นเท่า'

/tha³¹ ?a:j³³/ 'เก็บ'

/thap³¹ thuk⁵⁵ ?a:j³³/ 'เหมาะสม'

/ch/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ ไม่ก้อง ฟันลม เกิดที่เพดานแข็ง หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/cha¹¹ kap³¹/ 'GRAM'

/cha³¹ na:³³/ 'กว้าง'

/cha³¹ na⁵⁵/ 'กลางคืน'

/kh/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ ไม่ก้อง ฟันลม เกิดที่เพดานอ่อน หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/kha³¹/ 'น้ำ'

/khan⁵¹/ 'รอย'

/wan³¹ khut³¹/ 'ควันทไฟ'

2. หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก (Nasals)

หน่วยเสียงนาสิกทุกหน่วยเสียงเป็นเสียงก้อง มี 4 หน่วยเสียง คือ /m n ŋ/ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

/m/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นและท้ายพยางค์

/mi ³¹ man ³³ /	'หน้า'
/mu:n ³³ /	'จน'
/ma ³¹ su:m ³³ /	'สาม'
/jum ³¹ /	'เกลือ'

/n/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นและท้ายพยางค์

/na: ³¹ /	'หู'
/nan ⁵⁵ the: ³³ /	'สรรพนามบุรุษที่ 2 พหูพจน์'
/sin ³¹ da ³¹ /	'อก'
/wan ³³ /	'ไฟ'

สำหรับหน่วยเสียง /ŋ/ สามารถเกิดเป็นพยางค์ได้ตามลำพังโดยไม่ต้องอาศัยการปรากฏร่วมกับสระใดทั้งสิ้น ในลักษณะเสียงนาสิกก้องพยางค์ (syllabic nasal)

/n ³¹ chan ³¹ /	'เอว'
/n ³¹ ra: ³³ /	'กระดุก'
/n ³¹ ta: ⁵¹ /	'บ้าน'
/n ³¹ ruŋ ³¹ /	'เช่า'

/ŋ/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ŋep ³¹ /	'น้ำมูก'
/la ³¹ ŋan ³¹ ?a:j ³³ /	'จ้ำ'
/ŋa ³¹ ŋa: ³¹ ?a:j ³³ /	'ขว้าง'

/ŋ/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ŋa:j ³³ /	'สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์'
/ŋa: ³³ /	'ปลา'
/jɪŋ ³¹ lam ³¹ /	'วงง'
/ʔu: ³¹ to:ŋ ³³ /	'นกยูง'

3. หน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก (fricatives)

หน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรกมีทั้งหมด 3 หน่วยเสียง ได้แก่ /z s h/ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

/z/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/mo: ³³ za: ³³ /	'ถุงเท้า'
/zum ³¹ /	'เด็ยว'
/zen ³¹ ʔa:j ³³ /	'ตัดโดยใช้กรรไกร'

/s/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/sin ³¹ da ³¹ /	'อก'
/sa:j ³³ /	'เลือด'
/sun ⁵⁵ /	'สวน'

/h/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่เส้นเสียง เกิดในตำแหน่งต้นพยางค์ พบว่าเกิดขึ้นน้อยมากในภาษาคะฉิ่น

/ha ⁵¹ /	'คำอุทานตกใจ'
/ho:j ⁵⁵ /	'คำขานรับ'

4. หน่วยเสียงพยัญชนะข้างลิ้น (lateral)

หน่วยเสียงพยัญชนะข้างลิ้นมีเพียง 1 หน่วยเสียง คือ /l/

/l/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะข้างลิ้น ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/lu:j ³³ ?a:j ³³ /	'ไหล'
/la:m ³³ /	'ถนน'
/loŋ ¹¹ /	'กรง'

5. หน่วยเสียงพยัญชนะลิ้นร้ว (trill)

หน่วยเสียงพยัญชนะลิ้นร้วมีเพียง 1 หน่วยเสียง คือ /r/

/r/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะลิ้นร้ว ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ru: ⁵⁵ ?a:j ³³ /	'เทหิ้ง'
/ret ⁵⁵ ?a:j ³³ /	'เลื้อย'
/ra ¹¹ ?a:j ³³ /	'ชอบ'

6. หน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ (semi-vowels)

หน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระมีทั้งหมด 2 หน่วยเสียง ได้แก่ /w j /

/w/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากควบคู่กับเพดานอ่อน หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์และปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระ /a:/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์

/wa: ³³ /	'ฟิน'
/wo:j ³³ /	'ลิง'
/zɕn ¹¹ da:w ¹¹ /	'กรรไกร'
/za:w ³¹ /	'เตา'

/j/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ก้อง เพดานแข็ง หน่วยเสียงนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระได้ทุกเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์และปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระ / a: o: u: / ในตำแหน่งท้ายพยางค์

/ju: ⁵⁵ /	'ฟิน'
/na: ¹³ ji: ³³ /	'ลิง'
/no:j ⁵⁵ /	'เตา'
/lu:j ³³ ?a:j ³³ /	'ไหล'

พยัญชนะควบกล้ำ

พยัญชนะควบกล้ำภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย มีทั้งหมด 13 ชุด เป็นพยัญชนะควบกล้ำที่เกิดจากหน่วยเสียง 2 หน่วยเสียงมาปรากฏร่วมกัน โดยพยัญชนะแรก (C_1) จะเป็นหน่วยเสียงกัก เกิดที่ริมฝีปาก /b p ph/ หน่วยเสียงกัก เกิดที่เพดานอ่อน /g k kh/ หรือหน่วยเสียงนาสิก เกิดที่ริมฝีปาก /m/ และพยัญชนะที่สอง (C_2) จะเป็นหน่วยเสียงลิ้นร่ว เกิดที่ปุ่มเหงือก /r/ หรือหน่วยเสียงกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง /j/ ซึ่งการปรากฏร่วมของพยัญชนะควบกล้ำในภาษาคะฉิ่นที่พูดในประเทศไทย จะแสดงได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ลักษณะการปรากฏร่วมของพยัญชนะควบกล้ำในภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

พยัญชนะที่ 1 (C_1)	พยัญชนะที่ 2 (C_2)	
	/r/	/j/
/b/	+	+
p/	+	+
/ph/	+	+
g/	+	+
k/	+	+
/kh/	+	+
/m/	-	+

พยัญชนะควบกล้ำในภาษาคะฉิ่น มีทั้งหมด 13 ชุด ได้แก่ /br pr phr gr kr khr bj pj phj gj kj khj mj/ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พยัญชนะแรกเป็นหน่วยเสียงกัก เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว พยัญชนะควบกล้ำชุดนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียงในตำแหน่งต้นพยางค์
/br/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว
ในตำแหน่งต้นพยางค์

/bru: ³³ /	'งานศพ'
/bro:ŋ ³³ /	'ตลอด'
˧braŋ ³¹ ta:j ⁵⁵ /	'กระต่าย'

/pr/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว ในตำแหน่งต้นพยางค์

˧sin ³¹ pro ⁵⁵ /	'ทิศตะวันออก'
˧pru: ³³ ʔa:j ³³ /	'ออก'
˧pri: ³³ ʔa:j ³³ /	'เรียบ'

/phr/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม เกิดที่ริมฝีปากปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว ในตำแหน่งต้นพยางค์

˧phro: ³¹ /	'ขาว'
˧phri: ³³ /	'เหล็ก'
˧pa ³¹ phre: ⁵⁵ ka:w ³¹ ʔa:j ³³ /	'ปิด'

2. พยัญชนะแรกเป็นหน่วยเสียงกัก เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่วเสียงพยัญชนะควบกล้ำชุดนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/gr/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว ในตำแหน่งต้นพยางค์

˧gra:j ³¹ /	'มาก'
˧n ³¹ gra:w ³¹ /	'ค่าง'
˧n ³¹ di: ³³ gram ³¹ /	'แมงมุม'

/kr/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว ในตำแหน่งต้นพยางค์

˧kru ⁵⁵ /	'หก'
˧kre: ³³ ʔa:j ³³ /	'จบ'
˧krit ³¹ ʔa:j ³³ /	'กัดฟัน'

/khr/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงลิ้นร่ว ในตำแหน่งต้นพยางค์

/khrap ³¹ ?a:j ³³ /	‘ร้องไห้’
/la ³¹ khru ⁵⁵ /	‘ดาตุ่ม’
/kha:j ⁴¹ khri: ³³ /	‘ผักกาดดอง’

3. พยัญชนะแรกเป็นหน่วยเสียงกัก เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง พยัญชนะควบกล้ำชนิดนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/bj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ta:w ³¹ bjen ⁵¹ /	‘เต่า’
/sap ³¹ bja ³³ /	‘สบู่’
/bjin ³¹ ?a:j ³³ /	‘ดีด้วยฝ่ามือ’

/pj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/pien ³¹ ?a:j ³³ /	‘บิน’
/pjo ³¹ ?a:j ³³ /	‘สบาย’
/pjip ³¹ ?a:j ³³ /	‘บด’

/phj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/phji ³¹ /	‘ผิวหนัง’
/phje ³¹ /	‘แผล’
/phjen ³³ la: ³³ /	‘ทหาร’

4. พยัญชนะแรกเป็นหน่วยเสียงกัก เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระเพดานแข็ง พยัญชนะควบกล้ำชนิดนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/gj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/gjit ³¹ ?a:j ³³ /	'ผูก'
/gjip ³¹ ?a:j ³³ /	'แคบ'
/gjep ³¹ ?a:j ³³ /	'เหนียว'

/kj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/kjep ³¹ thap ³¹ /	'รองเท้าแตะ'
/no: ³¹ kju: ⁵⁵ /	'ถั่วฝักยาว'
/kji:n ³³ /	'ห่อ'

/khj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม เกิดที่เพดานอ่อน ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/ ?a ³¹ khje:n ³³ /	'สีแดง'
/n ³¹ khji: ³³ /	'มีด'
/ ?a ³¹ khje ³¹ /	'กระดูก'

5. เสียงพยัญชนะแรกเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ พยัญชนะควบกล้ำชุดนี้สามารถปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระทุกหน่วยเสียง ในตำแหน่ง ต้นพยางค์

/mj/ แทนหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง ในตำแหน่งต้นพยางค์

/mji ³¹ /	'ตา'
/ηa: ³³ mjak ⁵⁵ /	'เบ็ด'
/cha ⁴¹ mjet ³¹ ?a:j ³³ /	'พิง'

จากการวิเคราะห์ระบบเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย พบว่ามีหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว 24 หน่วยเสียง พยัญชนะควบกล้ำ 13 ชุด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระบบเสียงพยัญชนะภาษาย่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) พบว่ามีหน่วยเสียง

พยัญชนะเดี่ยว 21 หน่วยเสียง พยัญชนะควบกล้ำ 37 ชุด และระบบเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) พบว่ามีหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว 23 หน่วยเสียง พยัญชนะควบกล้ำ 18 ชุด

จากการเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะ ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ของ Maran (1971) ของ Burling (1976) และของผู้วิจัย พบว่าระบบเสียงพยัญชนะทั้งสามระบบมีความแตกต่างกัน คือ ในระบบเสียงพยัญชนะภาษาย่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) ไม่พบหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก /z/ และหน่วยเสียงพยัญชนะเสียดแทรก ไม่ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก /s/ แต่หน่วยเสียงพยัญชนะทั้งสองหน่วยเสียงนี้พบในระบบเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) และระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

เมื่อเปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกในระบบเสียงพยัญชนะทั้งสามระบบนี้ พบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย มีทั้งหมด 4 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ริมฝีปาก /m/ หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ปุ่มเหงือก /n/ หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่เพดานแข็ง /ŋ/ และหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่เพดานอ่อน /ŋ/ ในขณะที่หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกภาษาย่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) มีทั้งหมด 3 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ริมฝีปาก /m/ หน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ปุ่มเหงือก /n/ และหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่เพดานอ่อน /ŋ/ แต่เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาระบบเสียงภาษาย่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และระบบเสียงพยัญชนะภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) พบว่ามีพยัญชนะควบกล้ำ /ny/ ซึ่งเกิดจากพยัญชนะแรกเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ปุ่มเหงือก /n/ ปกติพร้อมกับพยัญชนะที่สองเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง /y/ ซึ่งออกเสียงเป็น [ŋ] ดังนั้นความแตกต่างกันของหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกในระบบเสียงทั้งสามระบบ เกิดจากการวิเคราะห์ในระดับสัทวิทยาที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว /ŋ/ หรือพยัญชนะควบกล้ำ /ny/ ก็มักจะออกเสียงเหมือนกันคือ [ŋ]

เมื่อพิจารณาถึงหน่วยเสียงพยัญชนะกัก พบว่าระบบเสียงพยัญชนะทั้งสามระบบมีหน่วยเสียงพยัญชนะกักเท่ากัน คือ 13 หน่วยเสียง แต่การวิเคราะห์เสียงพยัญชนะเพดานแข็งแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์เสียงพยัญชนะเพดานแข็ง ให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก 3 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียงพยัญชนะกัก ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง ɣ พยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานแข็ง /c/ และหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลม เกิดที่เพดานแข็ง /ch/ ในขณะที่ Maran (1971) และ Burling (1976) วิเคราะห์ให้ชุดเสียงพยัญชนะเพดานแข็งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก-เสียดแทรก คือ หน่วยเสียงพยัญชนะกัก-เสียดแทรก ก้อง เกิดที่เพดานแข็ง /dz/ พยัญชนะกัก-เสียดแทรก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดที่เพดานแข็ง /ts/ และหน่วยเสียงพยัญชนะกัก-เสียดแทรก ไม่ก้อง พ่นลม เกิดที่เพดานแข็ง /tsh/ ซึ่งความแตกต่างกันของชุดพยัญชนะเพดานแข็งในระบบเสียงทั้งสามระบบ เกิดจากการวิเคราะห์ในระดับสัทวิทยาที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก /j/ /c/ และ /ch/

หรือหน่วยเสียงพยัญชนะกัก-เสียดแทรก /dz/ /ts/ และ /tsh/ ก็น่าจะออกเสียงเหมือนกันคือ [dz] [ts] และ [tsh]

เมื่อเปรียบเทียบพยัญชนะควบกล้ำระหว่างระบบเสียงทั้งสามระบบ พบว่าพยัญชนะควบกล้ำภาษาย่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) มีทั้งหมด 37 ชุด พยัญชนะควบกล้ำภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) มีทั้งหมด 18 ชุด และพยัญชนะควบกล้ำภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย มีทั้งหมด 13 ชุด ผู้วิจัยพบว่าพยัญชนะควบกล้ำจำนวน 24 ชุด ได้แก่ /ʔr ʔy ny ny pw bw tw dw tsw dzw cw jw kw gw ʔw mw nw ɲw lw rw yw mʔ nʔ ɲʔ/ ปรากฏในระบบเสียงภาษาย่อยจีนลี แต่ไม่พบในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย และพยัญชนะควบกล้ำ 5 ชุด ได้แก่ /bw dw gw lw ny/ ที่พบเฉพาะในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) แต่ไม่พบในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากหลายประการ ประการแรกเกิดจากความแตกต่างในการวิเคราะห์ในระดับสัทวิทยา ซึ่ง Maran (1971) และ Burling (1976) วิเคราะห์ให้ /bw dw gw lw/ เป็นพยัญชนะควบกล้ำ ในขณะที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะ /b/ /d/ /g/ และ /l/ ตามด้วยหน่วยเสียงสระ /u:/ และ Maran (1971) และ Burling (1976) วิเคราะห์ให้ /ny/ เป็นพยัญชนะควบกล้ำ แต่ผู้วิจัยวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่เพดานแข็ง /n/ สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ภาษาย่อยจีนลีได้รับอิทธิพลจากภาษาพม่า ซึ่งภาษาย่อยจีนลีรับเอาลักษณะทางเสียงบางประการจากภาษาพม่าเข้ามา ดังจะเห็นได้จากพยัญชนะควบกล้ำ 3 ชุด คือ /mʔ nʔ ɲʔ/ ซึ่งเป็นพยัญชนะควบกล้ำที่พบในภาษาพม่า เมื่อภาษาย่อยจีนลียืมคำจากภาษาพม่าเข้ามา จึงได้รับเอาพยัญชนะควบกล้ำชุดนี้เข้ามาด้วย ซึ่งพยัญชนะควบกล้ำชุดนี้จะพบเฉพาะในคำยืมภาษาพม่าเท่านั้น (Maran 1971:163) ดังนั้นจึงไม่พบพยัญชนะควบกล้ำทั้ง 3 ชุดนี้ ในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย สำหรับพยัญชนะควบกล้ำ /ʔr ʔy ny pw tw tsw dzw cw jw kw ʔw mw nw ɲw lw rw yw/ อาจจะเป็นพยัญชนะควบกล้ำที่พบในระบบเสียงภาษาย่อยจีนลีเท่านั้น แต่ไม่พบในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นมาตรฐาน ดังนั้นจึงไม่พบพยัญชนะควบกล้ำเหล่านี้ในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

ระบบสระ

ในการวิเคราะห์หน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นที่พูดในประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่าหน่วยเสียงสระทั้งหมด 10 หน่วยเสียง ได้แก่ /i i: e e: a a: o o: u u:/ ซึ่งความสั้นยาวของสระมีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ ดังนั้นหน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นจึงแบ่งออกเป็นหน่วยเสียงสระสั้นและหน่วยเสียงสระยาว 5 คู่ คือ /i i: /, /e e: /, /a a: /, /o o: / และ /u u: / ดังแสดงในตารางที่ 8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 หน่วยเสียงสระภาษากะฉิ่นของผู้พูดภาษากะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

ตำแหน่งของลิ้น ระดับของลิ้น	หน้า	กลาง	หลัง
สูง	/i/ /i:/		/u/ /u:/
กลาง	/e/ /e:/		/o/ /o:/
ต่ำ		/a/ /a:/	

/i/ แทนหน่วยเสียงสระหน้า สูง ปากไม่ห่อ เสียงสั้น

/chiŋ ³¹ kjit ³¹ /	‘เข็มขัด’
/sa ³¹ nit ³¹ /	‘เจ็ด’
/mji ³¹ /	‘ตา’

/i:/ แทนหน่วยเสียงสระหน้า สูง ปากไม่ห่อ เสียงยาว

/khri: ³³ ?a:j ³³ /	‘เปรี้ยว’
/ʔu: ³¹ ji: ³³ /	‘เหงือก’
/khiŋ ⁵⁵ mi: ³¹ /	‘หนึ่งพัน’

/e/ แทนหน่วยเสียงสระหน้า กลาง ปากไม่ห่อ เสียงสั้น

/wan ³¹ leŋ ³¹ /	‘รถไฟ’
/wan ³¹ khret ⁵⁵ /	‘ไม้ขีดไฟ’
/sa ³¹ dek ³¹ /	‘หีบ’

/e:/ แทนหน่วยเสียงสระหน้า กลาง ปากไม่ห่อ เสียงยาว

/n ³¹ phre: ⁵⁵ /	‘กระเป๋ากว้าง’
/dun ⁵⁵ je: ³³ /	‘ไม้กวาด’
/che: ⁵⁵ ?a:j ³³ /	‘ฉีกขาด’

/a/	แทนหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงสั้น	
	/cha ³¹ na ⁵⁵ /	'กลางคืน'
	/tha ³¹ ?a:j ³³ /	'เก็บ'
	/mat ⁵⁵ ?a:j ³³ /	'หมด'
/a:/	แทนหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว	
	/wa: ³³ /	'ฟัน'
	/na: ³³ /	'วัว'
	/ma ³¹ gra: ³¹ /	'หมัด'
/o/	แทนหน่วยเสียงสระหลัง กลาง ปากห่อ เสียงสั้น	
	/?a ³¹ cho ⁵⁵ ?a:j ³³ /	'กั๊ต'
	/ma ³¹ ko ³¹ ?a:j ³³ /	'งอ'
	/so ³¹ ?a:j ³³ /	'ชวน'
/o:/	แทนหน่วยเสียงสระหลัง กลาง ปากห่อ เสียงยาว	
	/mo: ³³ do: ³³ /	'รถยนต์'
	/phro: ³¹ ?a:j ³³ /	'ขาว'
	/bo: ³³ /	'หัว'
/u/	แทนหน่วยเสียงสระหลัง สูง ปากห่อ เสียงสั้น	
	/du ³¹ ?a:j ³³ /	'ถึง'
	/?ut ⁵⁵ ?a:j ³³ /	'จบ'
	/buŋ ⁵⁵ ?a:j ³³ /	'เหมือน'
/u:/	แทนหน่วยเสียงสระหลัง สูง ปากห่อ เสียงยาว	
	/?u: ³¹ /	'ไก'
	/ka ³¹ chu: ³¹ /	'หลานผู้ชาย'
	/la ³¹ pu: ³³ /	'งู'

จากการวิเคราะห์หน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย พบว่ามีหน่วยเสียงสระทั้งหมด 10 หน่วยเสียง ไม่มีสระประสม ในขณะที่หน่วยเสียงสระภาษาช้อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และหน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) มีหน่วยเสียงสระ 5 หน่วยเสียง และสระประสม 4 ชุด

เมื่อเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระในระบบเสียงทั้งสามระบบ ผู้วิจัยพบว่าหน่วยเสียงสระภาษาช้อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และหน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) มีหน่วยเสียงสระ 5 หน่วยเสียง ได้แก่ /i e a o u/ ซึ่งความสั้นยาวของเสียงสระไม่มีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ ในขณะที่หน่วยเสียงสระภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยมีทั้งหมด 10 หน่วยเสียง คือ /i i: e e: a a: o o: u u:/ ซึ่งความสั้นยาวของเสียงสระมีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากระบบสระภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย อาจจะได้รับอิทธิพลจากภาษาไทย ซึ่งความสั้นยาวของเสียงสระภาษาไทยมีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ ซึ่งอาจจะมีผลทำให้สระภาษาคะฉิ่นมีความแตกต่างด้านความสั้นยาวของเสียงสระไปด้วย ดังนั้นระบบเสียงสระภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยจึงแตกต่างไปจากระบบเสียงสระภาษาช้อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และระบบเสียงสระภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976)

จากการเปรียบเทียบสระประสมในระบบเสียงทั้งสามระบบ พบว่าสระประสมภาษาช้อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และสระประสมภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) มีทั้งหมด 4 ชุด คือ /ai/ /oi/ /ui/ /au/ แต่ไม่พบสระประสมในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ซึ่งความแตกต่างนี้มีสาเหตุมาจากความแตกต่างของการวิเคราะห์ในระดับสัทวิทยา ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงสระตามด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะตามการออกเสียงจริงของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ได้แก่ /a:j/ เทียบได้กับ /ai/, /o:j/ เทียบได้กับ /oi/, /u:j/ เทียบได้กับ /ui/ และ /a:w/ เทียบได้กับ /au/ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พิจารณาถึงข้อดีของการวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงสระตามด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เกิดการประหยัด (Economy) ถ้าพิจารณาให้เป็นสระประสมจะต้องเพิ่มสระประสมอีก 4 ชุดในตารางหน่วยเสียงสระ แต่ถ้าพิจารณาให้เป็นสระตามด้วยพยัญชนะจะก่อให้เกิดการประหยัด โดยไม่ต้องเพิ่มหน่วยเสียงสระประสมในตารางหน่วยเสียงสระ ทั้งนี้เพราะมีหน่วยเสียงสระ /a u o/ และหน่วยเสียงพยัญชนะ /j w/ ซึ่งเกิดในภาษาคะฉิ่นอยู่แล้ว
2. โครงสร้างพยางค์ภาษาคะฉิ่นเป็น $c(c) v^T(c)$ ดังนั้นหากพิจารณาให้เป็นสระตามด้วยพยัญชนะท้าย ก็มิได้ทำให้โครงสร้างพยางค์ซับซ้อนขึ้นแต่อย่างใด

ระบบวรรณยุกต์

ในการวิเคราะห์หาหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาละติน ผู้วิจัยได้เลือกคำสำหรับเก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ทั้งที่เป็นพยางค์หยุดหรือพยางค์ตาย⁴ (checked syllable) และพยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็น (non-checked syllable) เหตุที่เลือกคำเหล่านี้เพราะถือว่าเป็นตัวแทนคำที่มีโครงสร้างพยางค์ประเภทต่างๆ ที่อาจจะมีผลหรือเงื่อนไขต่อการแจกแจงของเสียงวรรณยุกต์

หลังจากวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาละตินที่พูดในประเทศไทย พบว่ามีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง ดังต่อไปนี้ คือ

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ	/55/	เป็นเสียงสูง-ระดับ	[55]
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ	/33/	เป็นเสียงกลาง-ระดับ	[33]
หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก	/51/	เป็นเสียงสูง-ตก	[51]
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก	/31/	เป็นเสียงกลาง-ตก	[31]

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ /55/ เป็นเสียงวรรณยุกต์คงที่ ลักษณะเสียงเริ่มจากระดับ 5 ซึ่งเป็นระดับเสียงสูง แล้วสิ้นสุดที่ระดับเดียวกันที่ระดับ 5 ซึ่งเป็นระดับเสียงสูง หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้สามารถปรากฏทั้งในพยางค์หยุดและพยางค์ไม่หยุด

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ /55/ ที่ปรากฏในพยางค์หยุดหรือพยางค์ตาย

/jit ⁵⁵ /	‘ไร’
/pat ⁵⁵ /	‘กระจก’
/pa ⁵⁵ nep ⁵⁵ /	‘ผ้าปูที่นอน’

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ /55/ ที่ปรากฏในพยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็น

/ŋoːj ⁵⁵ /	‘กาน้ำ’
/la ³¹ diː ⁵⁵ /	‘จมูก’
/juː ⁵⁵ /	‘หนาม’

⁴พยางค์หยุดหรือพยางค์ตาย (checked syllable) คือ พยางค์ที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้นและตามด้วยสระเสียงสั้น หรือลงท้ายด้วยพยัญชนะกัก

พยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็น (non-checked syllable) คือ พยางค์ที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้นและตามด้วยสระเสียงยาว หรือลงท้ายด้วยพยัญชนะนาสิกหรือพยัญชนะกึ่งสระ

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ /33/ เป็นเสียงวรรณยุกต์คงที่ ลักษณะเสียงเริ่มจากระดับ 3 ซึ่งเป็นระดับเสียงกลาง แล้วสิ้นสุดที่ระดับเดียวกันที่ระดับ 3 ซึ่งเป็นระดับเสียงกลางเช่นกัน หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้สามารถปรากฏในพยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็นเท่านั้น

/si:n ³³ /	'ลูกเห็บ'
/wo:j ³³ /	'ลิง'
/wa: ³³ /	'ฟัน'

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก /51/ เป็นเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ ลักษณะเสียงเริ่มจากระดับ 5 ซึ่งเป็นระดับสูง แล้วเปลี่ยนระดับเป็นต่ำลงถึงระดับ 1 ซึ่งเป็นระดับเสียงต่ำ หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้สามารถปรากฏในพยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็นเท่านั้น

/tiŋ ³³ se: ⁵¹ /	'กิดำร์'
/n ³¹ ta: ⁵¹ /	'บ้าน'
/ja ³¹ khu: ⁵¹ /	'แก้ว'

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ เป็นเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ ลักษณะเสียงเริ่มจากระดับ 3 ซึ่งเป็นระดับกลาง แล้วเปลี่ยนระดับเป็นต่ำลงถึงระดับ 1 ซึ่งเป็นระดับเสียงต่ำ หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้สามารถปรากฏในพยางค์หยุดหรือพยางค์ตายและพยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็น

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ ที่ปรากฏในพยางค์หยุดหรือพยางค์ตาย

/mji: ³¹ /	'ตา'
/tu ³¹ sat ³¹ /	'สัตว์'
/cha ³¹ kap ³¹ /	'GRAM'

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ ที่ปรากฏในพยางค์ไม่หยุดหรือพยางค์เป็น

/pu: ³¹ /	'ไส้'
/sa:j ³¹ /	'เลือด'
/diŋ ³¹ si: ³¹ /	'กระดิ่ง'

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาษาอะฉิ่นของผู้พูดภาษาอะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยไม่พบการสนธิเสียงวรรณยุกต์ (tone sandhi)

เมื่อเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาอะฉิ่นของผู้พูดภาษาอะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยกับระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาข่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และระบบเสียง

วรรณยุกต์ภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) พบว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของทั้งสามระบบมีจำนวนเท่ากัน คือ 4 หน่วยเสียง ซึ่งหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ประกอบด้วย หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ /55/ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ /33/ หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก /51/ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ สำหรับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาย่อยจีนลีที่วิเคราะห์โดย Maran (1971) และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์โดย Burling (1976) ประกอบด้วย หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลาง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติทางเสียงของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในทั้งสามระบบ พบว่า หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ /55/ จะมีคุณสมบัติทางเสียงใกล้เคียงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ /33/ จะมีคุณสมบัติทางเสียงใกล้เคียงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์กลาง หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก /51/ จะมีคุณสมบัติทางเสียงใกล้เคียงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตก และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ จะมีคุณสมบัติทางเสียงใกล้เคียงกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ

โครงสร้างพยางค์

โครงสร้างพยางค์ของภาษาคะฉิ่นที่พูดในประเทศไทย แบ่งได้เป็น 5 แบบ คือ C_1^T , C_1V^T , $C_1V^TC_3$, $C_1C_2V^T$ และ $C_1C_2V^TC_3$ ซึ่งอาจจะสรุปได้ดังนี้

พยัญชนะต้นเสียงที่ 1 (C_1) อาจจะเป็นเสียงพยัญชนะหน่วยเสียงหนึ่งหน่วยเสียงใด ในภาษาก็ได้ ยกเว้นโครงสร้างพยางค์ C^T ที่พยัญชนะต้นเสียงที่ 1 จะต้องเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่ปุ่มเหงือก /n/ เท่านั้น ยกเว้น /m/ ซึ่งเป็นเสียงนาสิกก้อพยางค์

พยัญชนะต้นเสียงที่ 2 (C_2) อาจจะเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะลิ้นร้ว /r/ หรือ หน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ /j/ ถ้าที่พยัญชนะต้นเสียงที่ 1 เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก เกิดที่ริมฝีปาก /b p ph/ หน่วยเสียงพยัญชนะกักเกิดที่เพดานอ่อน /g k kh/ แต่ถ้าพยัญชนะต้นเสียงที่ 1 เป็นพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก /m/ พยัญชนะต้นเสียงที่ 2 จะต้องเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง /j/ เท่านั้น

สระ (V) อาจจะเป็นหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่งในภาษาก็ได้

วรรณยุกต์ (T) อาจจะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยใดหน่วยหนึ่งในภาษาก็ได้ สำหรับพยางค์ไม่หยุด ส่วนสำหรับพยางค์หยุดจะปรากฏได้เฉพาะหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /55/ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /31/ เท่านั้น

พยัญชนะท้าย (C_3) อาจจะเป็นเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม 3 หน่วยเสียง ได้แก่ /p t k/ หน่วยเสียงพยัญชนะ นาสิก 3 หน่วยเสียง ได้แก่ /m n ŋ/ ถ้าพยัญชนะท้ายเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่ริมฝีปากควบคู่กับเพดานอ่อน /w/ สระที่มาข้างหน้าจะต้องเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว /a:/ เท่านั้น และถ้าพยัญชนะท้ายเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานอ่อน /j/ สระที่มา

ข้างหน้าจะต้องเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว /a:/ หน่วยเสียงสระหลัง กลาง ปากห่อ เสียงยาว /o:/ หรือหน่วยเสียงสระหลัง สูง ปากห่อ เสียงยาว /u:/

โครงสร้างพยางค์ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. โครงสร้างพยางค์แบบ C_1^T หมายถึง พยางค์ที่เป็นเสียงพยัญชนะนาสิก ก่อพยางค์ ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ เท่านั้น

/n ³¹ kha: ⁵⁵ /	‘คาง’
/n ³¹ ta: ⁵¹ /	‘บ้าน’
/n ³¹ gup ³¹ /	‘ปาก’
/n ³¹ cha:ŋ ³³ du:m ³³ /	‘ศอก’

2. โครงสร้างพยางค์แบบ C_1V^T หมายถึงพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ปรากฏร่วมกับสระเสียงสั้น ซึ่งวรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ /55/ หรือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก /31/ เท่านั้น ถ้าปรากฏร่วมกับสระเสียงยาว จะเป็นวรรณยุกต์ใดก็ได้ หรืออีกนัยหนึ่ง ทุกหน่วยเสียงวรรณยุกต์เกิดในพยางค์ลักษณะนี้ได้ ถ้าสระเป็นเสียงยาว

/du ³¹ /	‘คอ’
/la ³¹ ta ⁵⁵ /	‘แขน’
/na: ³³ /	‘หู’
/ʔu: ³¹ ka ³¹ to: ⁵¹ /	‘นกหัวขวาน’

3. โครงสร้างพยางค์แบบ $C_1V^TC_3$ หมายถึง พยางค์ที่มีองค์ประกอบพยางค์ดังนี้

- 3.1 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ปรากฏร่วมกับสระเสียงสั้นตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม ทุกฐานกรณ์ ยกเว้นพยัญชนะฐานกรณ์เพดานแข็งและฐานกรณ์เส้นเสียง ได้แก่ /p t k/ ในโครงสร้างพยางค์ประเภทนี้วรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /55/ หรือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /31/ เท่านั้น

/la ³¹ kat ³¹ cip ⁵⁵ /	‘รวงผึ้ง’
/jik ³¹ /	‘กระบุง’
/chat ³¹ /	‘อาหาร’

3.2 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระใดก็ได้ ตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงพยัญชนะนาสิก ทุกฐานกรณ์ ยกเว้นฐานกรณ์เพดานแข็ง ได้แก่ /m n ŋ/ ในโครงสร้างพยางค์ประเภทนี้วรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยหนึ่งหน่วยใดก็ได้

/nim ³¹ khan ³³ /	‘สนิม’
/nam ³¹ pan ³³ /	‘ดอกไม้’
/luŋ ³¹ se:ŋ ⁵¹ /	‘หยก’

3.3 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว /a:/ ตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่ริมฝีปากร่วมกับเพดานอ่อน /w/ ในโครงสร้างพยางค์ประเภทนี้วรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใดก็ได้

/za:w ³³ /	‘เตา’
/ta:w ³³ kok ⁵⁵ /	‘เต้า’
/ka:w ³¹ ?a:j ³³ /	‘ขับ’

3.4 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว /a:/ สระหลังกลาง ปากห่อ เสียงยาว /o:/ หรือ สระหลัง สูง ปากห่อ เสียงยาว /u:/ ตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เพดานแข็ง /j/ / ในโครงสร้างพยางค์ประเภทนี้วรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใดก็ได้

/ra:j ⁵⁵ /	‘ผ้า’
/wo:j ³³ /	‘ลิง’
/gu:j ³¹ /	‘สุนัข’

4. โครงสร้างพยางค์แบบ $C_1C_2V^T$ หมายถึง พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระเสียงสั้น ในกรณีนี้วรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /55/ หรือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /31/ เท่านั้น ถ้าปรากฏร่วมกับสระเสียงยาว วรรณยุกต์จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยหนึ่งหน่วยใดก็ได้

/phji ³¹ /	‘ผิวหนัง’
/ma ³¹ kru ⁵⁵ /	‘ยอด’
/khri: ³³ ?a:j ³³ /	‘เปรี้ยว’

/sap³¹ bja:³¹/

'สนุ'

5. โครงสร้างพยางค์แบบ C₁C₂V^T C₃ หมายถึง พยางค์ที่มีองค์ประกอบพยางค์ดังต่อไปนี้

5.1 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระเสียงสั้นตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก ไม่ก้อง ไม่พ่นลม เกิดในทุกฐานกรณ์ ยกเว้นฐานกรณ์เพดานแข็งและเส้นเสียง ได้แก่ /p t k/ วรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ประเภทนี้จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /55/ หรือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ /31/ เท่านั้น

/kha:³³ pjek⁵⁵/

'เป็ด'

/wan³¹ khret⁵⁵/

'ไม้ขีดไฟ'

/khrap³¹ ?a:³³/

'ร้องไห้'

5.2 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระหน่วยหนึ่งหน่วยใดก็ได้ ตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิกในทุกฐานกรณ์ ยกเว้นพยัญชนะนาสิก เกิดที่เพดานแข็ง /m n ŋ/ วรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ประเภทนี้จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยหนึ่งหน่วยใดก็ได้

/pjən³³ la:³³/

'ทหาร'

/?a³¹ pram³¹/

'คล้ำ'

/jɨ³¹ gro:³³/

'bung'

5.3 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระกลางต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว /a:/ ตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่ริมฝีปากควบคู่กับเพดานอ่อน /w/ วรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ประเภทนี้จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยหนึ่งหน่วยใดก็ได้

/kra:w³³ ?a:³³/

'ทำให้แข็ง'

/gra:w⁵⁵ ?a:³³/

'กระโดด'

/pja:w³³ ?a:³³/

'เคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว'

5.4 พยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ปรากฏร่วมกับหน่วยเสียงสระกลางต่ำ ปากไม่ห่อ เสียงยาว /a:/ หน่วยเสียงสระหลัง กลาง ปากห่อ เสียงยาว /o:/ หรือหน่วยเสียงสระหลัง สูง ปากห่อ เสียงยาว /u:/ ตามด้วยพยัญชนะท้ายที่เป็นหน่วยเสียง

พยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง /j/ วรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ประเภทนี้จะเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยหนึ่งหน่วยใดก็ได้

/gra:j³¹ ?a:j³³/

‘มาก’

/gro:j³³ ?a:j³³/

‘จบ สมบูรณ์’

/mji³¹ pru:j³³/

‘น้ำตา’

จากการวิเคราะห์ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยสามารถสรุปการกระจายของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ได้ด้วยตารางที่ 9 ต่อไปนี้

ตารางที่ 9 การกระจายของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในโครงสร้างพยางค์ภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย

โครงสร้างพยางค์	เงื่อนไข	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /55/	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /33/	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /51/	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ /31/
C_1^T	$C_1 = /n/$				/
C_1V^T	$V = v$	/			/
	$V = v:$	/	/	/	/
C_1V^TC	$V = v / v:$	/			/
	$C_3 = /p, t, k/$				
	$V = v / v:$	/	/	/	/
	$C_3 = /m, n, ŋ/$				
	$V = /a:/$	/	/	/	/
	$C_3 = /w/$				
$C_1C_2V^T$	$V = v$	/			/
	$V = v:$	/	/	/	/
$C_1C_2V^TC_3$	$V = v / v:$	/			/
	$C_3 = /p, t, k/$				
	$V = v / v:$	/	/	/	/
	$C_3 = /m, n, ŋ/$				

โครงสร้าง พยางค์	เงื่อนไข	หน่วยเสียง	หน่วยเสียง	หน่วยเสียง	หน่วยเสียง
		วรรณยุกต์ /55/	วรรณยุกต์ /33/	วรรณยุกต์ /51/	วรรณยุกต์ /31/
C ₁ C ₂ V ^T C ₃	V = /a:/	/	/	/	/
	C ₃ = /w/				
	V = /a:, o:, u:/	/	/	/	/
	C ₃ = /j//				

ในบทที่ 5 นี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โครงสร้างพยางค์อย่างละเอียด พร้อมทั้งแสดงการกระจายของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในโครงสร้างพยางค์แต่ละประเภท อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างระบบการเขียนภาษาคะฉิ่น โดยใช้อักษรไทย แต่สำหรับการวิเคราะห์ระบบเสียงที่สะท้อนจากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมัน ผู้วิจัยมิได้วิเคราะห์โครงสร้างพยางค์ เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมันได้ ดังนั้นจึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใดเกิดกับโครงสร้างพยางค์ประเภทใดได้บ้าง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงไม่สามารถจะนำโครงสร้างพยางค์ในระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยมาใช้เปรียบเทียบกับโครงสร้างพยางค์ที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมันได้ในบทที่ 6

จากการวิเคราะห์ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย และระบบเสียงภาษาคะฉิ่นที่วิเคราะห์จากระบบการเขียนที่เป็นอักษรโรมัน ผู้วิจัยพบว่าระบบเสียงทั้งสองระบบมีความแตกต่างกันบางประการ ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบระบบเสียงทั้งสองระบบในบทที่ 6 และผู้วิจัยจะใช้ระบบเสียงภาษาคะฉิ่นของผู้พูดภาษาคะฉิ่นที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย เป็นแนวทางในการสร้างระบบการเขียนภาษาคะฉิ่น โดยใช้อักษรไทย ดังที่เสนอไว้ในบทที่ 7